

KENNISMAKEN MET HET LAND

11 | Spaans dat u dagelijks kunt gebruiken

Spaans is de dagelijkse bestuurstaal en de belangrijkste taal voor veel praktische contacten. Dat in toeristische omgevingen Engels wordt gesproken, betekent niet dat een huurcontract, ziekenhuisadministratie of schoolgesprek in het Engels verloopt.

Begin met situaties die terugkomen. Oefen uw adres, een afspraak maken, uitleggen welk document u zoekt en vragen of iemand iets langzamer wil herhalen. Een zin als “¿Puede escribirlo, por favor?” helpt wanneer u een bedrag of afspraak schriftelijk wilt zien.

In gesprekken kunt u een ander tempo, uitspraak of woordgebruik horen dan in uw taalcursus. Vraag rustig om herhaling. Het is verstandiger één onduidelijk woord uit te zoeken dan beleefd te knikken bij een contractvoorwaarde die u niet begrijpt.

Maak samen een kleine gezinswoordenlijst. Neem school, gezondheid, vervoer en onderhoud op. Laat kinderen daarbij leren op een manier die bij hun leeftijd past. Voor officiële stukken gebruikt u een bevoegde vertaler waar de procedure dat vereist; een vertaalapp is vooral een hulpmiddel voor alledaagse uitleg.

Vijf zinnen om meteen te oefenen

“¿Cuánto cuesta en pesos?” vraagt naar de prijs in pesos. “¿Está incluido el mantenimiento?” helpt bij servicekosten. “¿Tiene ascensor?” vraagt naar een lift. “Necesito una cita” betekent dat u een afspraak nodig heeft. “¿Me lo puede confirmar por escrito?” vraagt om schriftelijke bevestiging. Oefen ook het antwoord: een vraag kunnen stellen betekent nog niet dat u een snel uitgesproken uitleg begrijpt. Laat een bedrag herhalen en schrijf het op. Bij belangrijke onderwerpen vraagt u daarna een betrouwbare vertaling of professionele toelichting.

6 | UW EIGEN BEGROTING

Maandscenario: twee volwassenen

Dit voorbeeld gebruikt netto €3.000 per maand voor twee volwassenen. Het model veronderstelt één auto, geen kinderen en een peso-huur. Een auto brengt ook afschrijving, onderhoud en verzekering mee; de vervoerspost is een maandreserve voor het geheel en moet met eigen offertes worden onderbouwd.

De som is RD\$136.000 per maand, omgerekend €1.942,86. Bij inkomen RD\$210.000 blijft RD\$74.000 of €1.057,14 over. De Nederlandse modeluitgaven zijn €2.800; daar resteert bij hetzelfde inkomen €200.

De modeluitkomst kan sterk veranderen bij internationale zorgverzekering, een duurdere woning of familiebezoek. De reserve voor reizen en onvoorzien is geen volledige terugkeerbuffer. Die staat apart van het maandbudget.

Spreek bij één inkomensbron af wat er gebeurt wanneer de betaler overlijdt, arbeidsongeschikt wordt of tijdelijk niet betaalt. Een partner moet toegang hebben tot eigen documenten en geld. Maak een tweede begroting met alleen het inkomen dat in die situatie aantoonbaar overblijft.

Per maand	DOP-model	NL-model EUR
Huur	42.000	1.200
Energie, water, service	10.000	280
Boodschappen, huishouden	25.000	500
Internet, mobiel	4.000	80
Zorg en verzekering: reserve	15.000	360
Vervoer inclusief autoreserve	18.000	230
Vrije tijd, kleding	10.000	150
Reizen, onvoorzien: reserve	12.000	0
Totaal	136.000	2.800

9 | ZORG EN ONDERSTEUNING

Verzekering bij echte emigratie

De Dominicaanse Republiek staat niet op de CAK-lijst met zorgverdragslanden. Een Nederlands pensioen geeft daardoor niet automatisch een S1-route zoals bij bepaalde Europese bestemmingen. U moet een passende lokale of internationale oplossing vaststellen voor ieder gezinslid.

Of uw Nederlandse basisverzekering blijft gelden hangt onder meer samen met uw verzekeringspositie en werk. De SVB kan bij twijfel een onderzoek naar Wlz-verzekering doen. Een premie blijven betalen bewijst niet dat de polis bij emigratie geldig blijft.

Het Dominicaanse sociale stelsel kent rechten voor wettelijke inwoners; formele werknemers worden via werkgever en TSS geregistreerd. SISALRIL onderscheidt het wettelijke pakket en vrijwillige of aanvullende plannen. Uw status, registratie en concrete dekking moeten samen kloppen.

Vraag een persoonlijke acceptatie met ingangsdatum. Een prijsindicatie zonder medische beoordeling kan later veranderen of uitsluitingen bevatten. Vergelijk leeftijdsgrenzen, bestaande aandoeningen, wachttijden, maximumvergoeding en verlengbaarheid.

Zeg een bestaande dekking niet op op basis van een losse verkoopbelofte. Leg de einddatum en startdatum schriftelijk vast met de betrokken partijen. Een gewone reisverzekering kan een langdurige emigratie of lokale woonstatus uitsluiten.

[32] SISALRIL - zorgverzekering

[33] CNSS - verzekerden

[35] CAK - verdragslanden

[61] SVB - Wlz en buitenland